

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БІЗНЕСУ: ГАЛУЗЕВИЙ АСПЕКТ

Поняття соціальної відповідальності бізнесу виникає як розвиток системи корпоративної соціальної відповідальності та набуває широкого розповсюдження наприкінці минулого – початку поточного століття. Серед передумов, що спонукали розвиток цього процесу, можна виділити:

- потреба продемонструвати зацікавленість бізнесу суспільними проблемами;
- загострення трудових відносин, що полягало в спрямуванні користі тільки в сторону роботодавців;
- розуміння необхідності зміни засад розвитку суспільства, що передбачає партисипативність всіх заінтересованих сторін, включаючи суб'єктів підприємницької діяльності., .

У загальному вигляді зміст соціальної відповідальності бізнесу передбачає дотримання всіх законодавчо визначених норм та у добровільному прийнятті додаткових зобов'язань у різних сферах діяльності з метою налагодження ефективної взаємодії із стейкхолдерами. Однак, окремі автори обмежують сутність даного поняття, визначаючи його виключно як «відповідальність суб'єктів бізнесу перед всіма фізичними та юридичними особами» [1]. Проте в умовах сьогодення таке трактування соціальної відповідальності бізнесу не відповідає реаліям часу, яке має суттєві виклики в умовах воєнного стану.

Процес реалізації соціальної відповідальності бізнесу в різних галузях господарювання відповідно матиме деякі відмінності, та, крім основних положень, яких дотримується кожна галузь, будуть присутні ті, які відрізнятимуться, виходячи із специфіки сфери діяльності. Розглянемо на декількох конкретних прикладах:

1. Галузь будівництва – будівельне підприємство «Київміськбуд». Інформація щодо екологічних аспектів: будівництво споруд з автономними котельнями, які підвищують енергозбереження приміщень на 25-30%; встановлення сонячних батарей, що дає можливість мешканцям суттєво економити на оплаті комунальних послуг; використання частини сміття як вторинну сировину під час будівельно-монтажних робіт [2].

2. Галузь торгівлі – міжнародна компанія роздрібної торгівлі «Ашан Рітейл» (напрями: гіпермаркет, супермаркет та «магазин біля дому») сконцентрувала свою увагу на працевлаштуванні людей з ментальними

порушеннями. Нині в «Ашан Рітейл Україна» працює понад 4,5% співробітників з інвалідністю. Мета проекту не лише працевлаштування мінімум трьох людей із синдромом Дауна у кожному гіпермаркеті «Ашан» у Києві, але й демонстрація ідеї підтриманого працевлаштування для державних органів і громадськості [3].

3. Галузь харчової промисловості – ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен». Компанія провадить масштабні й регулярні благодійні та соціокультурні проекти, ще із березня 2015 року, підприємство утілює у реальність проект допомоги національній дитячій лікарні «Охматдит». Також системно надається допомога постраждалим у зоні АТО - проводиться лікування в клініках і реабілітаційних центрах Австрії, Німеччини, Греції та Словаччини, а також фізична та психосоціальна реабілітація в центрах України. Із сфери культурно-соціальних проектів відбулося оновлення Черкаського зоопарку, відкриття ковзанки у Харкові, Дніпрі й Києві, повне техобслуговування встановленого компанією світло-музичного фонтану в місті Вінниця. Також у межах країни компанія активно встановлює дитячі майданчики [4].

Наведені приклади можна продовжувати й на інші галузі економіки, тобто можна зазначити, що кожна галузь господарювання формує свій внесок в загальну культуру соціальної відповідальності бізнесу, має свої особливості та специфіку. Проте, будь-яка соціально відповідальна компанія дотримується певних загальноприйнятих стандартів соціальної відповідальності бізнесу, таких як забезпечення сталого розвитку підприємства, відповідність очікуванням стейхолдерам, участь у реалізації соціальних проектів та програм тощо й саме ця діяльність наочно демонструє особливості соціальної відповідальності бізнесу у галузевому аспекті.

Література

1. ОЛІЙНИК, О.О. Соціальна відповідальність у трудовій сфері: галузевий аспект. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки, 2017. 1: 135-139. DOI: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/pdfbase/2017/VKNU-ES-2017-N1244.pdf>
2. СМАЧИЛО, В.В.; НОВИЦЬКА, А.В. Соціальна відповідальність у будівельній галузі України. Інтернет-конференції ХНУМГ ім. ОМ Бекетова, 2023.
3. МІЦЕНКО, Н.Г.; ГОДУНЬКО, Р.Б.; ТИМКІВ, Д.О. Соціальна відповідальність як основа розвитку кооперативної торгівлі на сільських територіях в умовах адаптації до змін у ринковому середовищі. Підприємництво і торгівля, 2019, 25: 15-24. DOI: <http://journals-lute.lviv.ua/index.php/pidpr-torgi/article/view/6/3>
4. ЛЕВКІВСЬКИЙ, О.Є. Корпоративна культура в управлінні акціонерним товариством на прикладі ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен». 2021. DOI: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/85780/1/Levkivskiy_bac_rob.pdf